

EBH2006. 1404

Az utazás céljának megvalósulására kiható szerződésszegés jogkövetkezményei a szolgáltatás oszthatatlansága folytán a szerződés egészére beállnak [1959. évi IV. törvény 317. §; 214/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. és 12. §].

A felperesek 2003. július 7-14-ig az alperes által szervezett utazáson vettek részt A.-ban. Az alperes utazási katalógusa azt tartalmazta, hogy A.-ban mindig süt a nap, a nyár kellemesen meleg, az Atlanti óceán csitítja a szaharai meleget. A Hotel B. C. nevű szálloda közvetlenül a széles homokos tengerparton fekszik. A medence és a tenger partján a napernyők és a napágyak térítésmentesen vehetők igénybe. A katalógus a szállodát gyermekes családoknak kifejezetten ajánlotta.

Az elsőfokú bíróság a felperesek díjleszállítás iránti keresetének helyt adva kötelezte az alperest, hogy az I. és II. r. felperesnek 85 200-85 200 forintot és kamatait fizesse meg.

A bíróság megállapította, hogy az alperes az utasokat tévesen tájékoztatta a helybeli speciális időjárási viszonyokról, a szálloda fekvéséről, továbbá a tengerparton ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásokról. Az alperes hibás teljesítése alapján a részvételi díj 40%-ával megegyező díjleszállítást alkalmazott.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatta és az I-I. r. felperes javára megítélt összeget 25 000-25 000 forintra és kamataira leszállította. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.

Az elsőfokú bírósággal egyezően megállapította, hogy nem volt az alperes által szolgáltatott elhelyezés tengerparti szállodának tekinthető, mivel a strandolásra alkalmas partszakasztól a szállodát gépkocsiforgalmat bonyolító út választotta el. Az alperes nem biztosította a tengerparton a napernyők és nyugágyak térítésmentes igénybevételét sem. Ezért a felperesek az utazási és utazást közvetítő szerződésről szóló 214/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. Rendelet) 12. §-ának (1) bekezdése alapján jogszerűen igényeltek díjvisszatérítést. A másodfokú bíróság azzal is egyetértett, hogy az alperes a zavartalan napsütés ígéretével téves tájékoztatást adott az üdülőhelyre jellemző időjárási viszonyokról, melyre az adott időszakban a párás, ködös, napsütésben szegény időjárás a jellemző [Korm. Rendelet 3. §-ának 1) pontja]. Az utasok számára objektíve értéktelenebbé vált utazás miatt a díjvisszatérítés iránti igényt ugyancsak alaposnak találta.

Ennek mértékét azonban a felperesek által fizetett szállásdíjra vetítve határozta meg, mivel az egyéb szolgáltatásokat az alperes hibátlanul teljesítette. Figyelembe vette az alperes által nyújtott 10% kedvezményt is. A visszatérítés összegét kerekítéssel a fizetett félpanziós szállásköltség 30%-ában határozta meg.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az I. és II. r. felperes annak hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperesek előadták, hogy az alperesi szolgáltatás nem volt osztható, nem csak a szállás, hanem az egész út csökkent értékű volt. Az alperes megfelelő tájékoztatása esetén a perbeli útra nem jelentkeztek volna. Már keresetük előterjesztésekor figyelembe vették és levonták az alperes által adott 10% kedvezményt. Sérelmezték, hogy a másodfokú bíróság az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 317. §-ának téves alkalmazásával, téves számítással és a fellebbezési kérelmen túlterjeszkedve rendelkezett a részvételi díj leszállításáról.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult. Vitatta a felperesek álláspontját a szolgáltatás oszthatatlanságát illetően. Állította, hogy a reggelente észlelt páráságnak az utazás értékére gyakorolt hatását a felperesek eltúlozták.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Ptk. 416. §-a alapján a felek által kötött utazási szerződésre a Korm. Rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni. A Korm. Rendelet 3. §-ának (1) bekezdése szerint, ha az utazási vállalkozó az általa meghirdetett utazások feltételeit és programját a programfüzetében közzéteszi, annak úttípustól függően egyértelműen és pontosan tartalmaznia kell többek között a célországra jellemző éghajlatra, életmódra, étkezési és közlekedési szokásokra, továbbá a célországnak utazási szempontból jelentős, de a hazaitól eltérő szabályaira és szokásaira vonatkozó ismertetést. A Korm. Rendelet 6. §-ának (5) bekezdése szerint az utazási szerződés a tájékoztatóban foglalt tartalommal jön létre.

A 12. § (1) bekezdése szerint a szerződésben vállalt szolgáltatások teljesítéséért az utazásszervező felel. Ha az utazást nem a szerződésnek megfelelően teljesíti, köteles a díjat arányosan leszállítani. A 12. § (3) bekezdése szerint, ha az utazás megkezdését követően az utazásszervező a szerződésben meghatározott szolgáltatások jelentős részét teljesíteni nem tudja, köteles azokat más megfelelő, hasonló értékű szolgáltatásokkal pótolni. Ha az ilyen szolgáltatások értéke a nem teljesített szolgáltatások értékét meghaladja, a költségkülönböt az utasra nem hárítható át. Ha az utazásszervező ilyen helyettesítő szolgáltatást nyújtani nem tud, vagy az utas azt indokoltan nem fogadja el, az utazási vállalkozó köteles az utast az utazás kiindulóhelyére szállítani, ennek költségeit viselni, és az igénybe vett szolgáltatások értékével csökkentett díjat visszafizetni.

Az eljárás bíróság megalapozottan állapította meg, hogy az alperes utazási tájékoztatójában az adott időszak időjárás viszonyairól téves tájékoztatást nyújtott, továbbá a szerződés tartalmává tett egyes szolgáltatásokat nem teljesített. A felülvizsgálati eljárásban abban a jogkérdésben kellett állást foglalni, hogy a szerződésszegések osztható szolgáltatás egy részére vagy oszthatatlan szolgáltatásra vonatkoztak [Korm. Rendelet 13. §, Ptk. 317. §-ának (1), illetve (2) bekezdése].

A peradatok alapján megállapítható, hogy az I. és II. r. felperes a két gyermekkel történő utazás céljára azért választotta a hasonló utazások közül a perbeli ajánlatot, mert egyhetes zavartalan tengerparti pihenést, fürdőzést stb. kívánt a maga és az együtt utazó gyermekek számára biztosítani. Az alperes utazási tájékoztatója arról biztosította őket, hogy az utazással elérni kívánt céljaikhoz az ajánlat ideális feltételeket biztosít. E feltételek alapvetően azért nem teljesültek, mert a nyári időszakban az adott üdülőterület környékén - egyébként a szakmabeliek széles körében ismert módon - speciális időjárás viszonyok uralkodnak. Erre a ködös-párás klíma és a napsütéses óráknak a megszokottól eltérő csekély száma (napi 2-3 óra) a jellemző.

Kétségtelen, hogy az utazási szerződéssel nyújtott szolgáltatások „fizikailag” oszthatóak pl. utaztatással és elszállásolással kapcsolatos szolgáltatásokra - a másodfokú bíróság megoldásának megfelelően. A fizikai oszthatóság ellenére sem volt azonban az alperes által nyújtott szolgáltatások összessége oszthatónak tekinthető, mert a megosztással keletkező, egyébként külön is igénybe vehető részszerződések, így a repülőút szolgáltatása önállóan nem volt alkalmas a felperesek szerződési érdekének a kielégítésére. Ebből következően a másodfokú bíróság a repülőút hibátlan teljesítéséből tévesen következtetett arra, hogy az alperes hibás teljesítésének a jogkövetkezményei csak az elszállásolás körében, ezekre a szolgáltatásokra korlátozottan következtek be. A másodfokú ítélet maga is utal arra, hogy az üdülés egésze

objektíve értéktelenebbé vált azáltal, hogy a közölttől eltérő időjárási feltételek a zavartalan tengerparti üdülést nem biztosították.

A Ptk. 317. §-ának (2) bekezdése szerint a szerződésszegés tehát az oszthatatlan szolgáltatás egy részére vonatkozott, ezért jogkövetkezményei az egész szerződésre beálltak. Ebből következően a másodfokú bíróság tévesen határozta meg a díjcsökkentés alapjaként a felperesek által fizetett szállásdíj összegét. A másodfokú bíróság tévesen csökkentette a díjszámítás alapját a felperesek részére nyújtott 10% kedvezménnyel is, mivel a felperesek keresetüket már eredetileg a kedvezménnyel csökkentett mértékben terjesztették elő.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet felülvizsgálattal támadott részében az 1952. évi III. törvény (Pp.) 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. (Legf. Bír. Pfv. VIII. 20.141/2006. sz.)

(Megjelent: Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteménye 2006/1.)